

KÚRIA

Bfv.II.1106/2012/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. május hó 2. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ittas járművezetés vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Békési Városi Bíróság 11.B.36/2012/2. számú ítéletét, illetőleg a Gyulai Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Bf.140/2012/7. számú végzését hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 10380.- (tízezer-háromszáznyolcvan) forint büntügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Békési Városi Bíróság a 2012. március hó 12. napján kihirdetett 11.B.36/2012/2. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki ittas járművezetés vétségében [Btk. 188.§ (1) bekezdés I. fordulat].

Ezért öt 60 óra kommunális jellegű közérdekű munka büntetésre ítélte. Rendelkezett a közérdekű munka büntetés végrehajtásának módjáról, esetleges átváltoztatásáról, és a büntügyi költség megfizetéséről.

A terhelt védőjének fellebbezés folytán másodfokon eljáró Gyulai Törvényszék a 2012. május hó 15. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 4.Bf.140/2012/7. számú végzésével az első fokú ítéletet

helybenhagyta azzal, hogy a határozat meghozatalára bíróság elé állítás során került sor.

A jogerős ítéletben megállapított történeti tényállás lényege a következő.

A terhelt 2012. január 12-én, az esti órákban, majd január 13-án a reggeli órákban szeszes italt fogyasztott. Az utóbbi alkoholfogyasztása B.-n, a piactéren lévő ún. M. sörözőben volt. Az alkoholfogyasztást követően, 9.30 óra körüli időben a terhelt felült a Tornádó típusú elektromos kerékpárjára és azzal elektromos hajtási módban B. belterületén az utcán közlekedett, amikor az F. utca kereszteződésének irányába jobbra kanyarodva kerékpárjával megcsúszott és elesett. A terhelt az esés következtében arcán zúzódásos és horzsolásos sérüléseket szenvedett, melyek 8 napon belül gyógyultak.

A terhelt 9.35 órakor 2,39 g/l ezrelékes véralkohol koncentráció mellett közepes fokú alkoholos befolyásoltság állapotában vett részt a közúti közlekedésben.

Az elsőfokú bíróság indokolásában a KRESZ 4.§ (1) bekezdés c) pontja, a KRESZ I. függelékének II/B. pontja, és II/r/1. pontja, valamint a Btk. 188.§-ának (1) bekezdése értelmezése alapján megállapította, hogy a terhelt gépi meghajtású járművel közlekedett, ittas állapotban, ezáltal megvalósította a Btk. 188.§-ának (1) bekezdés I. fordulatába ütköző és aszerint minősülő ittas járművezetés vétségét.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját és érveit maradéktalanul osztotta.

*

Az ügyben meghozott első- és másodfokú ítélet ellen a terhelt kirendelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416.§ (1) bekezdés a) pontjára alapított okból.

A védői álláspont szerint az elkövetés eszköze, a 300 W alatti teljesítményű elektromos segédmotorral felszerelt kerékpár nem vonható a gépi meghajtású jármű fogalmi körébe. A KRESZ II. függelék r.) pontjának az értelmezéséből ugyanis az következik, hogy a 300 W alatti teljesítményű elektromos kerékpár a KRESZ fogalmi rendszerében kerékpár, a kerékpár pedig a KRESZ fogalmi rendszerében nem gépi meghajtású jármű: a jogszabály közúti járművekkel kapcsolatos fogalmakat definiáló részében a nem gépi meghajtású járművekre vonatkozó felsorolás a kerékpárral kezdődik. Ezért a 300 W alatti teljesítményű elektromos segédmotorral felszerelt kerékpárral közlekedőkre ugyanazon rendelkezések vonatkoznak, mint a kerékpárosokra. A kerékpár szeszes italtól befolyásolt állapotban történő hajtása ezért nem bűncselekménynek, hanem csakis szabálysértésnek minősülhet.

A védő indítványában - álláspontja alátámasztásaként - hivatkozott arra az ittas járművezetés vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyre, amelyben a jogerős döntést a Pécsi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Bhar.I.106/2011/4. számú határozatában hozta meg, s amely ügyben hozott jogi végkövetkeztetés - lényegében analógnak tekinthető tényállás mellett - szöges ellentétben áll a felülvizsgálni kért határozatokkal.

A védő mindezek okán azt indítványozta, hogy a Kúria a terheltet az ellene emelt vád alól mentse fel.

A Legfőbb Ügyészség BF.2361/2012. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

Ebben kifejtette, hogy az eljáró bíróságok által felhívott KRESZ rendelkezések szerint kerékpár az olyan legalább kétkerekű jármű, amelyet emberi erő hajt, és ezt legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíti. Gépi meghajtású az, amit gép hajt. Ebből következően csupán az olyan elkövető magatartás minősül szabálysértésnek, ami nem gépi meghajtású jármű vezetésével történik. Miután az adott ügyben a terhelt által vezetett kerékpárt gép (elektromos motor) hajtotta, ezért az gépi meghajtású járműnek minősül.

Erre figyelemmel az első- és másodfokú határozatok hatályában való fenntartását indítványozta.

*

A Kúria a Be. 420.§-ának (1) bekezdése és a Be. 424.§-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a védő a felülvizsgálati indítványt fenntartotta.

A Legfőbb Ügyészség képviselője az írásbeli nyilatkozatával egyezően szólalt fel.

A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a terhelt védőjének felülvizsgálati indítványában megjelölt - a Be. 416.§-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416.§-a (1) bekezdésének c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423.§ (4)-(5) bekezdések] bírálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.

A Kúria abból indult ki, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre csak a törvényben pontosan meghatározott feltételek esetén van lehetőség. Az 1998. évi XIX. törvény (Be.) 416.§ (1) bekezdés a) és b) pontja alapján felülvizsgálatnak büntető anyagi jogi szabálysértés, valamint a c) pontja alapján ún.

abszolút eljárási szabálysértések esetén van helye.

Az eljárási törvény szerint a tényállás helyessége a felülvizsgálat tárgya nem lehet. A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423.§ (1) bekezdésének törvényi előírása szerint a tényálláshoz kötöttség érvényesül. A jogerős határozatban megállapított tényállás nem támadható.

A terhelt védője felülvizsgálati okként a Be. 416.§-a (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozott. Az a) pont szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A felülvizsgálati indítvány anyagi jogi jogsértésre történt hivatkozása nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a terhelt ittás - közepes fokú alkoholos befolyásoltság - állapotban közlekedett a közúton Tornádó típusú elektromos kerékpárjával elektromos hajtási módban.

Az 1978. évi IV. törvény (Btk.) 188. § (1) bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetési magatartása a vasúti vagy légi jármű, valamint gépi meghajtású vízi jármű vagy úszó munkagép, illetőleg közúton gépi meghajtású jármű szeszes italtól befolyásolt állapotban, vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt történő vezetése. E bűncselekmény törvényi tényállása tehát taxatív felsorolja mind a négy közlekedési ágazatot érintő járműveket, amelyeknek szeszes italtól befolyásolt vagy bódult állapotban történő vezetése bűncselekményt valósít meg. A közúton közlekedő járművek közül a törvény a gépi meghajtású járműveket tekinti ilyennek. A közúton közlekedő járművek körében gépi meghajtású járművön azokat a járműveket kell érteni, amelyeket beépített erőgép hajt.

Az 1/1975. (II.5.) KPM-BM számú együttes rendelet (továbbiakban KRESZ) 1. számú függelék II. fejezetében a közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak szerint a gépjármű olyan jármű, amelyet beépített erőgép hajt, kivéve a mezőgazdasági vontatót, a lassú járművet, a segédmotoros kerékpárt és a villamost. A Btk. értelmében azonban ezek is gépi meghajtású járművek, amelyeknek közúton szeszes italtól befolyásolt állapotban történő vezetése megalapozhatja az ittás járművezetés bűncselekményének megállapítását, tehát ez jóval tágabb járműkategóriát ölel fel.

A járműveket működtetésük alapján két csoportba lehet sorolni: gépi meghajtású és gépi meghajtás nélküli (beépített erőforrás nélküli) járművek. A gépi meghajtású járművek tovább oszthatók (a nagyobb

járműkört magába foglaló) gépjárművekre és a gépjárműnek nem minősülő motoros járművekre (mezőgazdasági vontató, lassú jármű, segédmotoros kerékpár, villamos és a sík úton önerőből 10 km/óra sebességénél gyorsabban haladni nem képes kerekes szék). Ezekre az eszközökre is igaz az a megállapítás - amely a gépjárművek (KRESZ 1. számú függelék II. fejezet b) pontja) szerinti definíciójában szerepel -, hogy beépített erőgép által hajtott járművek.

A 289/2009. (XII.28.) Korm. rendelet 28.§ (3) bekezdésével megállapított és 2010. január 1. napjától hatályos KRESZ 1. számú függelék II. részének r/1. alpontjának rendelkezése szerint kerékpár az olyan legalább kétkerekű jármű, amelyet emberi erő hajt, és ezt legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíti. Gépi meghajtású jármű az, amit gép hajt. Ennek megfelelően csupán az olyan elkövetői magatartás minősül szabálysértésnek, ami nem gépi meghajtású jármű vezetésével történik.

Az adott ügyben a terhelt által vezetett kerékpár háromféle üzemmódban üzemelt: 1. motorral, 2. motorral és pedállal (emberi erővel), 3. kizárólag emberi erővel (pedállal). Az irányadó tényállás szerint a terhelt elektromos hajtási módban közlekedett, tehát a kerékpárt gép hajtotta. Ekként a terhelt által vezetett elektromos kerékpár - amint azt a felülvizsgálattal megtámadott határozatot hozó bíróságok kifogástalan jogszabályi levezetés alapján szintén megállapították - gépi meghajtású jármű. E jármű közúton szeszese italtól befolyásolt állapotban történt vezetése pedig nem az ittas vezetés szabálysértését, hanem a járművezetés ittas vagy bódult állapotban bűncselekmény törvényi tényállását valósítja meg.

A Kúria megjegyzi, hogy a védelem hivatkozásával ellentétben, az általa felhívott - analóg - jogeset jogerős határozata jelen ügyben kifejtettekkel azonos jogi álláspontot képvisel. Az ittas járművezetés vétsége miatt a Pécsi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Bhar.I.106/2011/4. számú határozatában (első-, és másodfokú bíróságok és ügyszámaik: Kaposvári Városi Bíróság 1.B.1050/2010/2., Somogy Megyei Bíróság 1.Bf.88/2011/2.) helybenhagyta a másodfokú bíróság ítéletét, amelyben a terheltet az ittas járművezetés vétsége miatt emelt vád és törvényes következményei alól felmentette. Indokolásában azonban rámutatott, hogy a másodfokú bíróság tévesen értelmezte a vonatkozó jogszabályokat, amikor a terhelt járművét (Trd33 elektromos kerékpár, névleges teljesítménye 300 W, maximális sebessége 35 km/h) kerékpárnak minősítette. Az ugyanis beépített motorja és egyéb jellemzői alapján gépi meghajtású járműnek minősül. A másodfokú bíróság felmentő rendelkezésének megváltoztatására azonban eljárási okokból nem került sor, a terheltet - az ügyben rendelkezésre álló adatok alapján - büntethetőséget kizáró okból, nevezetesen tévedés (Btk. 22.§ d) pontja) jogcímén tekintette felmentettnek.

A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a terhelt bűnösségének a megállapítása a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése nélkül történt.

Miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423.§-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be.426.§-a alapján - hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban kirendelt védői díjként felmerült bűnügyi költséget a Be. 429.§ (1) bekezdés zárófordulata alapján az állam viseli.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416.§-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416.§ (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2013. május hó 2.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k.
előadó bíró, Lászlóné Dr. Verebélyi Edina s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
Bné